

III

(Acte adoptate în temeiul Tratatului UE)

ACTE ADOPTATE ÎN TEMEIUL TITLULUI V DIN TRATATUL UE

ACȚIUNEA COMUNĂ 2009/709/PESC A CONSILIULUI

din 15 septembrie 2009

privind misiunea de consiliere și de asistență a Uniunii Europene în domeniul reformei sectorului de securitate în Republica Democratică Congo (EUSEC RD Congo)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 14, articolul 25 paragraful al treilea și articolul 28 alineatul (3) primul paragraf

întrucât:

- (1) De la 2 mai 2005, Uniunea Europeană (UE) conduce o misiune de consiliere și de asistență în materie de reformă a sectorului de securitate în Republica Democratică Congo (RDC) (EUSEC RD Congo). Mandatul actual al misiunii este definit prin Acțiunea comună 2007/406/PESC ⁽¹⁾ și se încheie la 30 septembrie 2009.
- (2) La data de 27 iulie 2009, Secretarul General/Înaltul Reprezentant (SG/ÎR) pentru politica externă și de securitate comună a adresat Președintelui RDC o scrisoare prezentând angajamentul reînnoit al UE. Ca urmare a acestei scrisori, este necesară adaptarea mandatului misiunii începând cu 1 octombrie 2009.
- (3) În urma ratificării în 2005 a Constituției celei de-a treia Republici Congoleze, desfășurarea alegerilor în RDC în 2006 a marcat încheierea procesului de tranziție și a permis formarea în 2007 a unui guvern care a adoptat un program care prevede în special o reformă globală a sectorului de securitate, elaborarea unui concept național, precum și acțiuni prioritare de reformă în domeniul poliției, forțelor armate și justiției. Elaborarea unui plan revizuit al reformei forțelor armate ale Republicii Democratice Congo (FARDC), aprobat de Președintele Republicii la sfârșitul lunii mai 2009, denotă interesul autorităților congoleze pentru redinamizarea procesului reformei sectorului de securitate (RSS) în RDC.

(4) Organizația Națiunilor Unite și-a reafirmat sprijinul pentru procesul de tranziție și pentru RSS prin mai multe rezoluții ale Consiliului de Securitate și conduce misiunea Organizației Națiunilor Unite în Republica Democratică Congo (MONUC), care contribuie la securitatea și stabilitatea țării. La 22 decembrie 2008, Consiliul de Securitate al Organizației Națiunilor Unite a adoptat Rezoluția 1856 (2008) de prelungire a mandatului MONUC și care permite contribuția acesteia, în strânsă coordonare cu ceilalți parteneri internaționali, și în special cu UE, la eforturile de susținere a guvernului în cadrul procesului de RSS.

(5) UE a oferit un sprijin constant în favoarea RSS în RDC, unul din elementele unui angajament mai general al UE vizând sprijinirea dezvoltării și democrației în regiunea Marilor Lacuri Africane, promovând totodată politici compatibile cu drepturile omului și cu dreptul internațional umanitar, cu normele democratice și principiile bunei guvernante, ale transparenței și respectării statului de drept.

(6) La 27 iulie 2009, Consiliul a aprobat conceptul general revizuit pentru desfășurarea misiunii de consiliere și asistență în domeniul RSS în RDC.

(7) La 15 iunie 2009, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2009/466/PESC de modificare și de prelungire pentru o perioadă suplimentară de 12 luni a Acțiunii comune 2007/405/PESC privind misiunea de poliție a UE organizată în cadrul RSS și interfața sa cu justiția în Republica Democratică Congo (EUPOL RD Congo) ⁽²⁾.

(8) Sinergiile dintre cele două misiuni, EUPOL RD Congo și EUSEC RD Congo, ar trebui să fie favorizate în continuare.

⁽¹⁾ JO L 151, 13.6.2007, p. 52.

⁽²⁾ JO L 151, 16.6.2009, p. 40.

- (9) În vederea sporirii coerenței activităților UE în RDC, ar trebui asigurată o coordonare cât mai strânsă între diverșii actori ai UE atât la Kinshasa, cât și la Bruxelles, în special prin intermediul unor acorduri corespunzătoare. Reprezentantul Special al UE (RSUE) în regiunea Marilor Lacuri Africane ar trebui să îndeplinească un rol important în această privință, având în vedere mandatul său.
- (10) La 16 februarie 2009, Consiliul a adoptat Acțiunea comună 2009/128/PESC ⁽¹⁾ de prelungire a mandatului dlui Roeland VAN DE GEER în calitate de RSUE în regiunea Marilor Lacuri Africane.
- (11) Acțiunea comună 2005/355/PESC a fost modificată de mai multe ori în scopul consolidării misiunii, în special prin Acțiunea comună 2007/406/PESC, modificată ultima dată prin Acțiunea comună 2009/509/PESC ⁽²⁾ de prelungire a misiunii până la 30 septembrie 2009.
- (12) Din motive de claritate, este oportună înlocuirea Acțiunii comune 2007/406/PESC cu o nouă acțiune comună.
- (13) Este oportun ca state terțe să participe la proiect, în conformitate cu orientările generale definite de Consiliul European.
- (14) Situația actuală din domeniul securității în RDC ar putea să se degradeze, ceea ce ar putea avea grave repercusiuni asupra procesului de consolidare a democrației, a statului de drept și a securității la nivel internațional și regional. Un angajament continuu al UE sub aspectul efortului politic și al resurselor va contribui la consolidarea stabilității în regiune,

ADOPTĂ PREZENTA ACȚIUNE COMUNĂ:

Articolul 1

Misiune

(1) UE conduce o misiune de consiliere și de asistență în materie de reformă a sectorului de securitate (RSS) în Republica Democratică Congo (RDC), denumită „EUSEC RD Congo”, pentru a sprijini autoritățile congoleze în cadrul creării unui aparat de apărare capabil de a garanta securitatea congolezilor, respectând totodată normele democratice, drepturile omului și statul de drept, precum și principiile bunei guvernante și ale transparenței. Misiunea contribuie, în strânsă coordonare cu partenerii internaționali, la crearea condițiilor propice punerii în aplicare pe termen scurt și mediu a orientărilor reținute de autoritățile congoleze în planul revizuit al reformei forțelor armate ale Republicii Democratice Congo (FARDC).

(2) Misiunea acționează în conformitate cu mandatul prevăzut la articolul 2.

⁽¹⁾ JO L 46, 17.2.2009, p. 36.

⁽²⁾ JO L 172, 2.7.2009, p. 36.

Articolul 2

Mandat

(1) Misiunea urmărește să aducă un sprijin concret, în strânsă cooperare și coordonare cu ceilalți actori ai comunității internaționale, în special cu Organizația Națiunilor Unite și cu misiunea Organizației Națiunilor Unite în Republica Democratică Congo (MONUC), și în conformitate cu obiectivele prevăzute la articolul 1, în domeniul RSS, în RDC, cu un accent deosebit asupra dimensiunii strategice, astfel cum este definit în conceptul general revizuit, inclusiv:

- sprijinul pentru punerea în aplicare globală a planului revizuit prin sprijinirea structurilor înființate de autoritățile congoleze pentru gestionarea punerii în aplicare a planului revizuit;
- operaționalizarea punerii în aplicare a planului revizuit al reformei forțelor armate ale Republicii Democratice Congo (FARDC) prin elaborarea de planuri detaliate pentru a reconstrui FARDC, în special în domeniile următoare: administrație, capacități operaționale, buget și finanțe, instruire, logistică, drepturile omului și lupta împotriva violențelor sexuale, precum și resurse umane;
- identificarea și gestionarea unor proiecte concrete de susținere a planului revizuit al reformei FARDC;
- sprijinul acordat autorităților congoleze în cadrul procesului de integrare a ex-combatanților în cadrul FARDC, inclusiv al procesului de integrare accelerată a Consiliului Național pentru Apărarea Poporului (CNDP) și a grupurilor armate;
- sprijinul acordat RSUE, în special în cadrul negocierilor de pace din estul țării;
- sprijinul acordat activităților transversale, în special în domeniul drepturilor omului și al chestiunilor legate de gen.

(2) Misiunea furnizează consiliere statelor membre și coordonează și facilitează, sub responsabilitatea acestora, punerea în aplicare a proiectelor lor în domeniile de interes pentru misiune și în sprijinul obiectivelor sale.

Articolul 3

Structura misiunii și zona de desfășurare

(1) Misiunea dispune de un comandament situat la Kinshasa și compus din:

- (a) conducerea misiunii;
- (b) un departament de asistență administrativă și logistică a misiunii,

(c) un departament de consilieri, la nivel strategic, repartizați în diversele structuri ale Ministerului Apărării, însărcinați să contribuie la activitățile privind reforma sectorului de securitate desfășurate de către administrația congoleză, și

(d) un departament de experți în domeniul apărării însărcinați să sprijine și să încadreze congolezii pe calea realizării concrete în domeniile administrației, resurselor umane, ale finanțelor, logisticii și instruirii.

(2) Zona de desfășurare principală este Kinshasa. Detașamente de consilieri sunt de asemenea desfășurate în cele patru regiuni militare din estul RDC. Dacă este necesar, se organizează deplasări ale experților și prezența lor temporară în regiunile militare, conform instrucțiunilor șefului misiunii.

Articolul 4

Planificare

Șeful misiunii redactează un plan revizuit de punere în aplicare a misiunii (OPLAN) pentru a-l supune aprobării Consiliului. Acesta este asistat în îndeplinirea acestei sarcini de către Secretariatul General al Consiliului.

Articolul 5

Șeful misiunii

(1) Șeful misiunii asigură gestionarea curentă a misiunii. Acesta răspunde de personal și de problemele disciplinare.

(2) Întregul personal detașat rămâne sub comanda totală a autorităților naționale ale statului sau a instituției UE care i-a detașat. Autoritățile naționale transferă controlul operațional (OPCON) asupra personalului lor șefului misiunii.

(3) Șeful misiunii răspunde de controlul disciplinar asupra personalului. În cazul personalului detașat, măsurile disciplinare sunt aplicate de către autoritatea națională sau de către instituția comunitară corespunzătoare.

(4) În cadrul mandatului misiunii, prevăzut la articolul 2, șeful misiunii este autorizat să recurgă la contribuții financiare din partea statelor membre pentru punerea în aplicare a proiectelor identificate care completează într-un mod coerent celelalte acțiuni ale misiunii, în două cazuri precise. Fie proiectul este prevăzut în fișa financiară a prezentei acțiuni comune, fie proiectul este integrat în cursul mandatului printr-o modificare adusă fișei financiare la solicitarea șefului misiunii.

Ulterior, șeful misiunii încheie un acord cu statele membre interesate. Acest acord reglementează în special modalitățile specifice de soluționare a oricăror plângeri formulate de terți cu privire la prejudiciile suferite în urma acțiunilor sau omisiunilor săvârșite de către șeful misiunii în utilizarea fondurilor puse la dispoziția sa de statele membre participante.

În nici un caz, statele membre participante nu pot angaja răspunderea UE sau a SG/ÎR în temeiul acțiunilor sau omisiunilor săvârșite de către șeful misiunii în utilizarea fondurilor puse la dispoziția sa de către aceste state.

(5) În scopul executării bugetului misiunii, șeful misiunii încheie un contract cu Comisia.

(6) Șeful misiunii colaborează strâns cu RSUE.

Articolul 6

Personalul

(1) Experții misiunii sunt detașați de către statele membre și instituțiile UE. Cu excepția șefului misiunii, fiecare stat membru sau instituție își asumă cheltuielile aferente experților pe care îi detașează, inclusiv cheltuielile de călătorie spre și dinspre RDC, salariile, cheltuielile medicale și indemnizațiile, cu excepția diurnelor.

(2) Misiunea recrutează, pe bază de contract și în funcție de necesități, personal civil internațional și personal local.

(3) Experții misiunii rămân sub autoritatea statului membru sau a instituției UE competente, își exercită funcțiile și acționează în interesul misiunii. Atât în timpul misiunii, cât și după aceasta, experții misiunii au obligația de maximă discreție cu privire la toate faptele și informațiile referitoare la aceasta.

Articolul 7

Lanțul de comandă

(1) Misiunea dispune de un lanț de comandă unificat.

(2) Comitetul politic și de securitate (COPS) exercită controlul politic și conducerea strategică.

(3) SG/ÎR furnizează orientări politice șefului misiunii prin intermediul RSUE.

(4) Șeful misiunii conduce misiunea și asigură gestionarea zilnică a acesteia.

(5) Șeful misiunii răspunde în fața SG/ÎR.

*Articolul 8***Controlul politic și conducerea strategică**

(1) Sub responsabilitatea Consiliului, COPS exercită controlul politic și conducerea strategică a misiunii. Consiliul autorizează COPS să ia deciziile pertinente, în conformitate cu articolul 25 din tratat. Această autorizație include competența de a modifica OPLAN și lanțul de comandă. Autorizația privește, de asemenea, competențele necesare pentru adoptarea deciziilor privind numirea șefului misiunii. Competența de decizie în ceea ce privește obiectivele și încheierea operației revine Consiliului, asistat de SG/ÎR.

(2) COPS raportează periodic Consiliului.

(3) COPS primește rapoarte periodice de la șeful misiunii. COPS poate invita șeful misiunii la reuniunile sale, în măsura în care acest lucru este necesar.

(4) RSUE furnizează șefului misiunii orientări politice necesare acțiunilor întreprinse de acesta la nivel local.

*Articolul 9***Dispoziții financiare**

(1) Valoarea financiară de referință destinată acoperirii cheltuielilor corespunzătoare misiunii este de 10 900 000 EUR.

(2) În ceea ce privește cheltuielile finanțate din suma prevăzută la alineatul (1), se aplică următoarele dispoziții:

(a) cheltuielile sunt gestionate în conformitate cu normele și procedurile Comunității aplicabile în domeniul bugetar. Resortisanții statelor terțe sunt autorizați să participe la licitații;

(b) șeful misiunii răspunde pe deplin pentru activitățile întreprinse în cadrul contractului său în fața Comisiei, care îi supervizează acțiunile.

(3) Dispozițiile financiare respectă cerințele operaționale ale misiunii, inclusiv compatibilitatea echipamentelor.

(4) Cheltuielile aferente misiunii sunt eligibile de la intrarea în vigoare a prezentei acțiuni comune.

*Articolul 10***Participarea statelor terțe**

(1) Fără a aduce atingere autonomiei decizionale și cadrului instituțional unic ale UE, statele terțe pot fi invitate să contribuie la misiune, cu condiția să își asume cheltuielile aferente personalului pe care îl detașează, inclusiv salariile, asigurările pentru

toate riscurile, diurnele și cheltuielile de deplasare spre și dinspre RDC și să contribuie, în mod corespunzător, la cheltuielile de funcționare a misiunii.

(2) Statele terțe care contribuie la misiune au aceleași drepturi și obligații în ceea ce privește gestionarea zilnică a misiunii ca și statele membre.

(3) Consiliul autorizează COPS să adopte deciziile pertinente referitoare la acceptarea contribuțiilor propuse și să instituie un comitet al participanților.

(4) Detaliile asupra regimului de participare a statelor terțe fac obiectul unui acord încheiat în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 din tratat. SG/ÎR, care asistă președinția, poate să negocieze regimul respectiv în numele acesteia. În cazul în care între UE și un stat terț s-a încheiat un acord de instituire a unui cadru de participare a statului terț respectiv la operații ale UE de gestionare a crizelor, dispozițiile acordului menționat se aplică în contextul misiunii.

*Articolul 11***Coerența și coordonarea**

(1) Consiliul și Comisia asigură, fiecare în conformitate cu competențele sale, coerența între prezenta acțiune comună și activitățile externe ale Comunității, în conformitate cu articolul 3 paragraful al doilea din tratat. Consiliul și Comisia cooperează în acest scop. Se stabilesc mecanisme de coordonare a activităților UE în RDC atât la Kinshasa, cât și la Bruxelles.

(2) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful misiunii acționează în strânsă coordonare cu delegația Comisiei.

(3) Fără a aduce atingere lanțului de comandă, șeful misiunii EUSEC RD Congo și șeful misiunii EUPOL RD Congo își coordonează strâns acțiunile și urmăresc sinergii între cele două misiuni, în special în ceea ce privește aspectele orizontale ale RSS în RDC, precum și în cadrul punerii în comun a funcțiilor între cele două misiuni, în special în domeniul genului și al drepturilor omului.

(4) Șeful misiunii garantează că EUSEC RD Congo își coordonează strâns acțiunile cu Guvernul RDC, cu Organizația Națiunilor Unite prin intermediul MONUC și cu statele terțe angajate în domeniul apărării din cadrul RSS în RDC.

(5) În conformitate cu mandatul său, RSUE asigură coerența acțiunilor întreprinse de misiunea EUSEC RD Congo și de misiunea EUPOL RD Congo. Acesta contribuie la coordonarea cu activitatea celorlalți actori internaționali angajați în RSS în RDC.

*Articolul 12***Comunicarea de informații clasificate**

(1) SG/ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate la prezenta acțiune comună informații și documente clasificate ale UE întocmite în scopul acestei operații, până la nivelul „CONFIDENTIEL UE”, în conformitate cu regulamentul de securitate al Consiliului ⁽¹⁾.

(2) SG/ÎR este autorizat să comunice Organizației Națiunilor Unite, în funcție de nevoile operaționale ale misiunii, informații și documente clasificate ale UE întocmite în scopul acestei operații, până la nivelul „RESTREINT UE”, în conformitate cu regulamentul de securitate al Consiliului. În acest scop, se stabilesc acorduri locale.

(3) În cazul unei necesități operaționale concrete și imediate, SG/ÎR este autorizat să comunice statului-gazdă informații și documente clasificate ale UE întocmite în scopul acestei operații, până la nivelul „RESTREINT UE”, în conformitate cu regulamentul de securitate al Consiliului. În toate celelalte cazuri, aceste informații și documente sunt comunicate statului-gazdă conform procedurilor corespunzătoare la nivelul cooperării statului-gazdă cu UE.

(4) SG/ÎR este autorizat să comunice statelor terțe asociate la prezenta acțiune comună documente neclasificate ale UE privind deliberările Consiliului referitoare la operație și care fac obiectul secretului profesional, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din regulamentul de procedură al Consiliului ⁽²⁾.

*Articolul 13***Statutul misiunii și al personalului acesteia**

(1) Statutul personalului misiunii, inclusiv, după caz, privilegiile, imunitățile și alte garanții necesare executării și bunei desfășurări a misiunii, este adoptat în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 24 din tratat. SG/ÎR, care asistă președinția, poate să negocieze regimul respectiv în numele acesteia.

(2) Statul sau instituția UE care a detașat un agent are competența de a răspunde la orice plângere legată de detașare, formulată de agentul respectiv sau în legătură cu acesta. Statul sau instituția UE respectivă are competența de a iniția orice acțiune împotriva agentului detașat.

*Articolul 14***Securitate**

(1) Șeful misiunii este responsabil de securitatea misiunii EUSEC RD Congo.

(2) Șeful misiunii exercită această responsabilitate în conformitate cu directivele UE privind securitatea personalului UE detașat în afara teritoriului UE într-o misiune operațională în temeiul titlului V din tratat și al documentelor aferente.

(3) Întreg personalul beneficiază de o instruire adecvată privind măsurile de securitate, în conformitate cu OPLAN. Ofițerul EUSEC RD Congo responsabil cu securitatea reamintește periodic măsurile de securitate.

*Articolul 15***Revizuirea misiunii**

În baza unui raport al Secretariatului General al Consiliului, prezentat cel târziu până în martie 2010, COPS convine asupra recomandărilor către Consiliu pentru a analiza evoluția reformei FARDC și a evalua consecințele misiunii asupra punerii în aplicare a unor măsuri concrete pentru sprijinirea planului revizuit al reformei FARDC, în baza indicatorilor strategici dar și operaționali reluați în planul de punere în aplicare a misiunii.

*Articolul 16***Intrarea în vigoare și durata**

Prezenta acțiune comună intră în vigoare la 1 octombrie 2009.

Aceasta se aplică până la 30 septembrie 2010.

*Articolul 17***Publicare**

Prezenta acțiune comună se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 15 septembrie 2009.

Pentru Consiliu

Președintele

C. BILDT

⁽¹⁾ Decizia 2001/264/CE (JO L 101, 11.4.2001, p. 1).

⁽²⁾ Decizia 2006/683/CE, Euratom (JO L 285, 16.10.2006, p. 47).